

ODBOJKAŠKA PRAVILA

1. MJEŠOVITA ODBOJKA

Pravila mješovite odbojke su identična pravilima ženskog dijela natjecanja uz dodatak sljedećih:

Momčad za mješovitu odbojku se sastoji od 3 ženska i 3 muška igrača. Tijekom igre svaka momčad mora brojiti najmanje 3 ženska i minimalno 1 muškog igrača. Mješovita liga igra se u amaterskom obliku u kojoj nije dozvoljen nastup muškim igračima, koji su igrači 1A i 1B hrvatske odbojkaške lige, kao i ženskim igračima 1A i 1B hrvatske odbojkaške lige. Također za navedene kategorije igrača, mora proći najmanje 3. godine od zadnje aktivne sezone. Za ekipu škole mogu nastupati isključivo radnici te škole.

2. VISINA MREŽE

Mreža je postavljena vertikalno iznad srednje crte, a njezin gornji rub je postavljen na visinu od 2,33 za mješovitu ligu.

3. MOMČADI

Momčad se može sastojati od najviše 12 igrača. Samo igrači upisani u zapisnik (max.12) mogu ući u igralište i igrati na utakmici. Nakon što se kapetan i trener upišu u zapisnik, upisani igrači se ne mogu mijenjati. Igrači koji nemaju identifikacijsku iskaznicu ne mogu nastupiti na utakmici.

LIBERO IGRAČ - Svaka momčad ima mogućnost odrediti s popisa od 12 igrača i jednog specijaliziranog obrambenog igrača: libera. Libero mora biti upisan prije

utakmice u posebni redak zapisnika rezerviran s tom svrhom. Libero mora nositi majicu ili dres koja je kontrastna najmanje bojom majicama ostatka momčadi. Libero je dopušteno nadomjestiti bilo kojeg igrača zadnjeg reda. Libero može igrati samo kao igrač zadnjeg reda i nije mu dopušteno dovršiti udarac u napadu s bilo kojeg mjesta ako je u trenutku udarca lopta potpuno iznad gornjeg ruba mreže. Libero ne može servirati, blokirati ili pokušati blokirati. Ako je libero, koji se nalazi u svojoj prednjoj zoni, odigrao loptu prstima, nije dopušteno izvesti udarac u napadu kad je lopta iznad gornjeg ruba mreže. Ako libero, koji se nalazi iza prednje zone, odigra loptu prstima, dopušteno je izvesti udarac u napadu bez ograničenja.

4. OPREMA

Svaka ekipa mora imati dresove ili majice sa brojem od 1 – 18. Broj se mora nalaziti na leđima veličine najmanje 20 cm, te na prednjem dijelu dresa veličine najmanje 10 cm. Kapetan ekipe na svojoj majici mora imati vrpču dimenzija 8 x 2 cm koja se nalazi ispod broja na prsima.

5. VODITELJI MOMČADI

Kapetan momčadi i trener odgovorni su za ponašanje i disciplinu članova svoje momčadi. Prije početka utakmice kapetan momčadi potpisuje se u zapisnik i zastupa svoju momčad kod ždrijeba. Kad je tijekom utakmice, na igralištu, kapetan momčadi je kapetan u igri. Kad nije u igri, trener ili on sam mora odrediti drugog igrača na igralištu, koji će preuzeti ulogu kapetana u igri. Taj kapetan u igri zadržava svoje odgovornosti dok nije zamijenjen, dok se kapetan momčadi ne vrati ili dok se ne završi set. Kapetan jedini može razgovarati sa sucima kada je u pitanju tumačenje pravila i objašnjenje, te može prenijeti pitanja i zahtjeve svojih suigrača. Ako se ne slaže s objašnjenjem koje je dao sudac, može se odlučiti uložiti prosvjed, koji upisuje u zapisnik na kraju utakmice. Također može

zatražiti odmore i zamjene igrača. Na kraju utakmice pregledava i potpisuje zapisnik. Libero ne može biti kapetan momčadi.

Za vrijeme utakmice trener upravlja igrom svoje momčadi, određuje početnu postavu, zamjenu igrača te uzima odmore. On je jedina osoba kojoj je dozvoljeno stajanje uz liniju igrališta, dok rezervni igrači i klupa moraju sjediti na klupi ili stajati u prostoru za zagrijavanje.

OBLIK IGRE

6. OSVAJANJE POENA, POBJEDNIK SETA I UTAKMICE

6.1. OSVAJANJE POENA

Svaki put kad momčad izvede akciju u igri protivnu ovim pravilima ili ih prekrši na bilo koji drugi način, sudac će dosuditi pogrešku u igri. Sudac dosuđuje pogreške i određuje kazne prema ovim pravilima:

- a) Ako su učinjene dvije ili više uzastopnih pogrešaka, kažnjava se samo prva.
- b) Ako su dvije ili više pogrešaka istodobno učinili protivnički igrači, dosuđuje se *obostrana pogreška* i nadigravanje se ponavlja.

Posljedica pogreške je gubitak nadigravanja i poen za protivničku ekipu. Pogreškom se smatra nesportsko ponašanje, psovka i ostale povrede, koje nisu u skladu sa duhom natjecanja.

6.2. POBJEDNIK SETA

Utakmicu dobiva momčad, koja je pobjednik dvaju (2) setova. Set dobiva momčad, koja je prva osvojila 25 poena, s vodstvom od najmanje dva poena. U slučaju izjednačenog rezultata 24:24, igra se nastavlja dok se ne postigne vodstvo od dva poena (26:24, 27:25).

6.3. POBJEDNIK UTAKMICE

Utakmicu dobiva momčad koja, je pobjednik dvaju setova. U slučaju izjednačenog rezultata odlučujući (treći) set se igra do 15 poena, tako da se ponovno bira pravo prvenstva servisa, te zamjena strana na 8-om poenu. Također se igra na vodstvo od najmanje 2 poena, no ako je rezultat 14:14 igra se nastavlja dok se ne postigne vodstvo od dva poena (16:14, 17:15).

6.4. PREKRŠAJI I NEKOMPLETNOST MOMČADI

Utakmice započinju u točno zakazano vrijeme, a tolerira se kašnjenje **od 10 minuta**. Ukoliko se momčad na igralištu ne pojavi na vrijeme bez opravdanog razloga ili odbije odigrati utakmicu, nakon što je pozvana da to učini, sudac će odsvirati kraj, a utakmica će se registrirati 2:0 (25:0, 25:0).

Momčad ukoliko nema šest igrača na terenu proglašava se nekompletnom.

7. STRUKTURA IGRE

7.1. ŽDRIJEB

Prije utakmice sudac obavlja ždrijeb na temelju kojeg se utvrđuje tko prvi servira i tko bira stranu igrališta u prvom setu. Ždrijeb se izvodi u nazočnosti obaju kapetana.

7.2. RAZDOBLJE ZAGRIJAVANJA

Prije početka utakmice organizator je dužan osigurati vrijeme za zagrijavanje, i to 15 minuta prije početka utakmice. Zagrijavanje traje 12 minuta, raspoređeno: 5 minuta zagrijavanje u polju, 7 minuta zagrijavanje na mreži.

7.3. POSTAVA MOMČADI

Svaka momčad uvijek **mora imati šest (6)** igrača u igri. U slučaju ozljede u igri, a ekipa nema zamjenskog igrača odlučit će se sljedeće:

- Ako se ozljeda dogodila u prvom setu ekipi, čiji se igrač ozlijedio, priznati će se osvojeni broj poena, a protivničkoj momčadi će se dodijeliti 25 poena za prvi set i 25:0 za drugi.

- Ako se ozljeda dogodila u drugom setu, prvi set se priznaje u cijelosti, te osvojeni broj poena u drugom, a protivničkoj momčadi se dodjeljuje 25 poena. U slučaju da je rezultat u setovima izjednačen, protivničkoj ekipi dodjeljuje se 15:0 za treći set.

7.4. POZICIJE

U trenutku kad server odigra loptu, igrači obje momčadi moraju biti unutar svojeg polja igrališta prema redoslijedu rotacije (osim servera).

8. ZAMJENA IGRAČA

Zamjena igrača zahtjeva odobrenje suca, koju može zatražiti trener ili kapetan.

8.1 OGRANIČENJA PRI ZAMJENAMA

Igrač kao zamjena može ući u igru na mjesto igrača početne postave i može biti zamijenjen samo igračem kojeg je zamijenio. Igrač u setu može sudjelovati u zamjeni dva puta (ući i izaći, ili obrnuto). Svaka momčad ima pravo na šest izmjena u setu.

9. AKCIJE U IGRI

9.1. OKOLNOSTI U IGRI

a) LOPTA U IGRI

Lopta je u igri od trenutka odigravanja servisa, što ga je odobrio sudac.

b) LOPTA U AUTU

Lopta je u autu kad:

b1) je dio lopte, koji je u dodiru s površinom poda potpuno izvan graničnih crta

b2) dodirne predmet izvan igrališta, strop ili osobu izvan igre

b3) potpuno prijeđe vertikalnu ravninu ispod mreže

9.1.1. IGRANJE LOPTOM

a) ODIGRAVANJE MOMČADI

Svaka momčad ima pravo na najviše tri (3) odigravanja (osim blokiranja), radi vraćanja lopte. Prekorači li taj broj, momčad je učinila pogrešku «četiri odigravanja».

b) UZASTOPNI DODIRI

Igrač ne smije dvaput uzastopce odigrati loptu, izuzev kad se radi o prijemu servisa ili kad se lopta odbije od bloka.

c) ISTODOBNI DODIRI

- Kad dva (tri) igrača istodobno dodirnu loptu, to se računa kao dva(tri) odigravanja (s izuzetkom blokiranja). Ako oni nastoje odigrati loptu, ali je dodirne samo jedan od njih, to se računa kao jedno odigravanje. Sudaranje igrača ne tvori pogrešku.
- Kad iznad mreže dva protivnička igrača istodobno dodirnu loptu i ona ostane u igri, momčad koja je primila loptu ima pravo na tri daljnja odigravanja. Ode li takva lopta u aut, pogreška je momčadi na drugoj strani mreže.
- Prouzroče li istodobni dodiri dvaju protivničkih igrača «uhvaćenu loptu», to je «obostrana pogreška» i nadigravanje se ponavlja.

9.2. ZNAČAJKE ODIGRAVANJA

- Lopta može dodirnuti bilo koji dio igračeva tijela.

- Lopta mora biti udarena, a ne uhvaćena i/ili vučena. Lopta se može odbiti u bilo kojem smjeru.

10. LOPTA KOD MREŽE

10.1. LOPTA PRELAZI MREŽU

Lopta upućena prema protivničkom polju igrališta mora prijeći iznad mreže.

10.2. LOPTA DODIRUJE MREŽU

Kad prelazi mrežu lopta je može dodirnuti.

10.3. LOPTA U MREŽI

Lopta upućena u mrežu može se ponovo odigrati unutar ograničenja od tri odigravanja momčadi.

11. IGRAČ KOD MREŽE

11.1. PRIJELAZ IZNAD MREŽE

Pri blokiranju, bloker može dodirnuti loptu s druge strane mreže, uz uvjet da nije ometao igru protivnika prije ili tijekom zadnjeg udarca u napadu. Nakon udarca u napadu igraču je dopušten prijelaz rukom preko mreže, uz uvjet da je dodirnuo loptu unutar vlastitog prostora za igru.

11.2. PRIJELAZ ISPOD MREŽE

Dopušten je prijelaz ispod mreže u protivnički prostor , uz uvjet da se time ne ometa igru protivnika.

- Dopušten je dodir protivničkog polja igrališta stopalom(ima) ili šakom(ama), uz uvjet da je dio stopala ili šake(a) u dodiru sa srednjom crtom ili neposredno iznad nje.
- Zabranjen je dodir protivničkog polja igrališta bilo kojim drugim dijelom tijela.
- Igrač može ući u protivničko polje igrališta nakon što je lopta izvan igre.

- Igrač može prijeći na protivničku slobodnu površinu, uz uvjet da time ne ometa igru protivnika.

11.3. DODIR S MREŽOM

- Dodir s mrežom ili antenom nije pogreška, osim ako ih igrač dodirne tijekom njegove akcije odigravanja lopte ili to utječe na igru.
- Nije pogreška ako je lopta upućena u mrežu uzrokovala dodir mreže s protivničkim igračem.

11.4. POGREŠKE IGRAČA KOD MREŽE

- Igrač dodirne loptu ili protivničkog igrača u protivničkom prostoru prije ili tijekom udarca u napadu protivnika.
- Igrač prijeđe ispod mreže u protivnički prostor ometajući igru protivnika.
- Igrač dodirne mrežu ili antenu tijekom njegove akcije odigravanja lopte ili time utječe na igru.

12. SERVIS

12.1 PRVI SERVIS

Prvi servis u prvom i odlučujućem (trećem) setu izvodi momčad određena ždrijebom.

12.2. IZVOĐENJE SERVISA

- Lopta se mora odigrati šakom ili bilo kojim dijelom ruke nakon što je izbačena uvis ili ispuštena iz ruke.
- U trenutku odigravanja lopte pri izvođenju servisa ili odskoka za izvođenje servisa server ne smije dodirnuti polje igrališta (uključujući osnovnu crtu), niti se nalaziti izvan zone za serviranje.
- Server mora odigrati loptu unutar 8 sekundi nakon zvižduka suca za izvođenje servisa.
- Servis izveden prije zvižduka suca poništava se i ponavlja.

- Nakon što je server izbacio loptu uvis, ne smije ju pustiti da padne na pod i ponovo izvesti serviranje.

12.3. POGREŠKE PRI IZVOĐENJU SERVISA

- Server je učinio pogrešku ako je prekršio redoslijed serviranja
- Server nije ispravno izveo servis.
- Servis nije ispravan
 - ako lopta dodirne igrača momčadi koja servira ili ne prijeđe vertikalnu ravninu mreže.
 - ako lopta ode u aut
 - ako lopta nije izbačena uvis ili ispuštena iz ruke

13. UDARAC U NAPADU

13.1. UDARAC U NAPADU

- Sve akcije kojima je lopta upućena prema protivniku, izuzev servisa i bloka, smatraju se udarcima u napadu.

13.2. OGRANIČENJA ZA UDARAC U NAPADU

- Igrač prednjeg reda može dovršiti udarac u napadu na bilo kojoj visini, uz uvjet da je dodirnuo loptu unutar vlastitog prostora.
- Igraču nije dopušteno dovršiti udarac u napadu na servis protivnika kad je lopta u prednjoj zoni i potpuno iznad gornjeg ruba mreže.
- Igrač zadnjeg reda može dovršiti udarac u napadu ali: pri odskoku, stopalo(a) igrača ne smije(u) ni dodirnuti niti prijeći crtu napada, ali nakon udarca igrač može doskočiti unutar prednje zone.

14. BLOK

14.1. DODIR BLOKA

- Jedan ili više blokera mogu uzastopce (brzo i neprekidno) dodirnuti loptu, uz uvjet da su ti dodiri učinjeni tijekom iste akcije.

- Pri blokiranju igrač može postaviti svoje šake i ruke preko mreže, uz uvjet da tom akcijom ne ometa igru protivnika. Prema tome, nije dopušteno dodirnuti loptu preko mreže dok protivnik ne izvede udarac u napadu.
- Dodir bloka s loptom ne računa se kao odigravanje momčadi. Prema tome, nakon dodira bloka s loptom momčad ima pravo na tri (3) odigravanja radi vraćanja lopte.
- Prvo odigravanje nakon bloka može izvesti bilo koji igrač, uključujući i onog koji je dodirnuo loptu tijekom blokiranja.
- Zabranjeno je blokirati servis protivnika.
- Igrač zadnjeg reda ne smije obaviti blokiranje ili sudjelovati u obavljenom blokiranju.

15. PREKIDI I ODUGOVLAČENJA

15.1. PROPISANI PREKIDI IGRE

- Prekide igre mogu zatražiti samo trener ili kapetan u igri.
- Svaka momčad ima pravo na najviše dva (2) odmora i šest (6) zamjena igrača u jednom setu.
- Odmori zatraženi od ekipa su u trajanju od 30 sekundi.
- Odmor između setova je u trajanju od 3 minute.
- Tijekom prva dva seta nema «tehničkih odmora», dok u trećem na osvojenih 8 poena automatski se primjenjuje «tehnički odmor» ali i zamjena strana.

15.2. IZUZETNI PREKIDI IGRE

- Dogodi li se ozljeda dok je lopta u igri, sudac mora odmah prekinuti igru. Nadigravanje se zatim ponavlja.
- Ako se ozlijeđeni igrač ne može zamijeniti propisano ili izvanredno, daju mu se **3 minute** radi oporavka. Ako se igrač nije oporavio, njegova momčad se proglašava nekompletnom i gubi utakmicu.

16. OSTALI UVJETI

16.1. Raspored utakmica i satnica za svako kolo, te početak natjecanja utvrdit će se na sastanku predstavnika ekipa. Sastanci će se održavati u terminima i prostorijama koje odredi tim za odbojku.

16.2. Prije početka utakmice voditelji ekipa mogu provjeriti službeni zapisnik ili opću prijavu uz prisustvo suca i voditelja natjecanja . Ukoliko postoji sumnja u identitet pojedinog igrača, voditelj natjecanja dužan je od voditelja ekipe zatražiti identifikacijsku iskaznicu . Nakon odigrane utakmice provjere od strane voditelja ekipe nije moguća , već postoji mogućnost žalbe na odigranu utakmicu .

16.3. U tijeku sezone ekipe imaju pravo maksimalno **dva (2)** puta odgoditi utakmice, u pisanom obliku minimalno **4 dana** prije odigravanja utakmice. Ekipa koja nije nadoknadila prvu odgodu, nema pravo tražiti drugu. Ona ekipa koja je zatražila odgodu, u skladu sa zahtjevima, dužna je organizirati i odigrati utakmicu u prostoru, koji ona osigura. Također je dužna osigurati suca i zapisničara za istu utakmicu.

16.4. Svi igrači nastupaju isključivo na vlastitu odgovornost u svezi mogućih ozljeda. U slučaju da se dogodi teža ozljeda nastala namjernim činom drugog sudionika utakmice, organizator je dužan dati podatke prekršitelja kako bi ozljeđeni sudionik mogao eventualno pokrenuti postupak naknade putem redovnog suda.

17. Odredbe o kaznama i žalbama

17.1. Ako pojedina ekipa ne dođe na utakmicu ili nema dovoljan broj igrača (6) automatski se kažnjava **oduzimanjem -1 boda te novčanom kaznom od 200,00 KN .**

* Ova odredba ne vrijedi, ako se dogodi ozljeda u igri, a ekipa nema zamjenskog igrača.

17.2. Ukoliko se uzastopno ponovi slučaj iz člana 5.1. ekipa će se kazniti oduzimanjem dodatnih –1 boda, te novčanom kaznom 400,00 kn. Ako pak ekipa treći put ponovi isti slučaj diskvalificirati će se iz daljnjeg natjecanja. Ista ekipa neće imati pravo natjecanja u sljedećoj sezoni ukoliko ne uplati 600,00 kn. Ekipa nema pravo zamrzavanja statusa ukoliko nije podmirila svoje troškove.

17.3. Ekipa koja više nije u mogućnosti nastaviti natjecanje u mora o tome pismeno obavijestiti voditelja natjecanja i ako je podmirila sva eventualna dugovanja moći će u narednim sezonama ponovno nastupati.

17.4. Ukoliko je ekipa prije istupanja ili diskvalifikacije odigrala više od 50% utakmica, svaka sljedeća će se registrirati 2:0 (25:0; 25:0) u korist protivnika. U suprotnom se svi dotadašnji rezultati brišu.

17.5. Ocijeni li voditelj natjecanja da se u pojedinom trenutku u natjecanje uključi rezervna ekipa, dužan je obavijestiti sve ekipe o novonastaloj situaciji i uskladiti termine zaostalih utakmica koje moraju biti odigrane u što kraćem mogućem roku.

17.6. U slučaju učestalog psovanja, fizičkog ispada ili pokušaja fizičkog ispada pojedinca, dijela ekipe ili cijele ekipe odmah se izriče suspenzija bez prava nastupa do okončanja postupka, a u težim slučajevima slijedi diskvalifikacija iz natjecanja. Ako isti ometaju službene osobe ili tijekom utakmice, ona može biti i prekinuta.

17.7. Ukoliko za ekipu nastupi igrač koji nije radnik te škole, ekipa će se diskvalificirati, svi rezultati se poništavaju te joj se zabranjuje nastup sljedeće godine na svim natjecanjima.

17.8. Odlukom povjerenstva za natjecanje, bez obzira na trenutni ili konačni plasman, ekipa koja ne zadovolji sveopći kriterij tražen iz pravilnika u svezi nesportskog ponašanja, nanošenja materijalne štete ili fizičkog ispada, te ukoliko naruši sportski ugled, biti će diskvalificirana .

17.9. Ekipe imaju pravo žalbe na odigranu utakmicu ili eventualne kazne . Žalba se u pisanom obliku od strane voditelja ekipe unosi u posebni zapisnik u roku od 30 minuta poslije utakmice . Žalbeni zapisnik dostupan je voditeljima ekipe u svakom trenutku i nalazi se kod voditelja natjecanja .

17.10. Uz priloženje žalbenog zapisnika voditelj ekipe uplaćuje i novčani iznos od 50,00 KN . U slučaju pozitivnog rješenje žalbenog postupka novčani iznos se u cijelosti vraća.

17.11. Sve odluke u svezi eventualnih kazni i suspenzija donosi povjerenstvo za natjecanje.

18. Opće odredbe i organizacijski ustroj

18.1. Naziv natjecanja je Odbojkaška liga osnovnih škola (OLOŠ) *mješovita odbojka*.

18.2. Mješovitom odbojkom rukovodi *Tim za odbojku (u nastavku TzO)*.

19. Sustav natjecanja

19.1. U prvom dijelu sustav natjecanja je jednostruki bod sistem (svaki sa svakim).

U drugo dijelu se igra play off, u koji ulaze četiri ekipe u polufinale. Parovi su određeni plasmanom, tj. prvi i četvrti, odnosno drugi i treći. Pobjednici igraju finale, poraženi za treće mjesto. Igra se na dvije pobjede. Ekipe od petog do devetog mjesta igraju razigravanje svaki sa svakim, a bodovi se prenose iz međusobnih susreta.

19.2. Prvenstvo u mješovitoj odbojci boduje se sa 2 boda - pobjeda, 0 bodova – poraz.